

Î N C H E I E R E

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Salcuțan Nicolae
împotriva Ministerului Justiției, intervenții accesorii, Consiliul și Primăria mun.
Chișinău, executorul judecătoresc Igor Doroftei cu privire la constatarea încălcării
dreptului la executare în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost
respinse cererile de apel declarate de Salcuțan Nicolae și Ministerul Justiției și
menținută hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2018, Salcuțan Nicolae s-a adresat în instanța de judecată, cu
cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției solicitând constatarea
încălcării dreptului la executarea hotărârii în termen rezonabil, încasarea sumei de 100
000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea de fapt a acțiunii a relatat că prin hotărârea 1 iunie 2009 a Curții de
Apel Chișinău au fost obligați Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău să îl
asigure pe Salcuțan Nicolae cu spațiu locativ în formă de apartament cu o odaie în
mun. Chișinău și să-i elibereze ordinul de repartiție, hotărâre menținută prin decizia
Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2010.

Reclamantul a indicat că hotărârea a fost emisă în temeiul art. 41 alin. (2) din
Codul locativ și pct. 45 subpct. 2 al Regulamentului cu privire la modul de acordare a
încăperilor de locuit în RSSM.

La 28 iulie 2009, Oficiul de executare Centru mun. Chișinău a emis o încheiere
privind intentarea procedurii de executare a documentului executoriu, prin care au fost
obligați Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău să execute
documentul executoriu în termen de 15 zile.

La 26 octombrie 2010, executorul judecătoresc Igor Doroftei, în procedura căruia
a fost transmisă procedura de executare, a expediat Consiliului municipal Chișinău și
Primăriei mun. Chișinău o scrisoare, prin care a solicitat executarea documentului
executoriu în termen de 15 zile, însă Primăria mun. Chișinău, la 11 noiembrie 2010, a

expediat răspunsul nr. 08-1341, prin care a informat executorul judecătoresc despre faptul că nu are posibilitate să execute hotărârea, iar Consiliul mun. Chișinău nu a oferit nici un răspuns.

La 2 noiembrie 2011, a înaintat o acțiune în instanța de judecată cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din 6 aprilie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău acțiunea a fost admisă.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Salcuțan Nicolae la executare în termen rezonabil, pentru perioada anilor 2009-2012 și s-a încasat suma de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Prin decizia din 18 septembrie 2012 suma prejudiciului moral, s-a micșorat până la 15 000 de lei.

Ulterior prin hotărârea din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a constatat încălcarea dreptului lui Salcuțan Nicolae la executare în termen rezonabil, pentru perioada 2013-2014 și s-a încasat suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Cu toate acestea, Consiliul și Primăria mun. Chișinău în continuare au refuzat executarea hotărârii, motivând că lipsa spațiului locativ.

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cererea de chemare în judecată depusă de Salcuțan Nicolae, a fost admisă parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Salcuțan Nicolae executarea în termen rezonabil termenului a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 1 iunie 2009.

S-a încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Salcuțan Nicolae echivalentul bănesc pentru compensarea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 1 iunie 2009, pentru perioada 22 decembrie 2014-17 ianuarie 2019 în mărime de 15 000 de lei și suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a constatat că prin hotărârea Curții de Apel din 1 iunie 2009 a fost admisă acțiunea înaintată de Salcuțan Nicolai împotriva Consiliului și Primăria municipiului Chișinău privitor la îmbunătățirea condițiilor de trai cu obligarea ultimilor să adopte o hotărâre cu privire la asigurarea cu spațiu locativ în formă de apartament cu o odaie în municipiul Chișinău și eliberarea ordinului de reparație pentru instalarea în acesta.

Prin încheierea Oficiului de Executare Centru nr. 12-974/09 din 28 iulie 2009 s-a dispus intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr.3-1816/09 din 1 iunie

Instanța a constatat că la caz deși există deja 2 hotărâri judecătorești, cu privire la încălcarea dreptului lui Salcuțan Nicolae la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 1 iunie 2009, până în prezent titlul executoriu rămâne neexecutat. În perioada de neexecutare 22 decembrie 2014 – 17 ianuarie 2019, adică, din ziua pronunțării ultimei hotărâri până la data pronunțării prezentei hotărâri neexecutarea nemotivată a hotărârii judecătorești nu poate fi invocată reclamantului.

Referitor la mărimea compensației instanța a stabilit că potrivit practicii Curții Europene, suma de 15 000 de lei oferită cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat îi va aduce reclamantului o satisfacție echitabilă, iar suma solicitată de reclamant în mărime de 100 000 de lei este una exagerată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 ianuarie 2019, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea integrală a hotărârii menționate și emiterea unei hotărâri de respingere a pretențiilor înaintate de Salcuțan Nicolae.

La fel, și Salcuțan Nicolae nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 februarie 2019, a declarat apel împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea hotărârii menționate în partea respingerii acțiunii și emiterea unei hotărâri de admitere integrală a pretențiilor înaintate.

Prin decizia din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției și Salcuțan Nicolae și menținută hotărârea din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 19 aprilie 2019, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 2 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei decizii de respingere integrală a pretențiilor acțiunii depuse de Salcuțan Nicolae.

Ca temei de drept recurentul a indicat prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În motivare, recurentul a reiterat că concluziile instanței de apel derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii.

Autoritatea responsabilă de executarea hotărârii a depus diligența necesară în vederea executării hotărârii. Potrivit raportului motivat se conchide că conduita autorității responsabile de executarea hotărârii - executorul judecătoresc Doroftei Igor, este una conformă legislației și nu denotă indicii privind lipsa de diligență.

La examinarea cauzei atât instanța de fond cât și instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, care nu au fost dovedite cu probe veridice.

Nu este clar dacă Salcuțan Nicolae sau membrii familiei sale dispus sau nu de spațiu locativ, deoarece la materialele dosarului lipsește informația precum că Salcuțan Nicolae nu dispune de spațiu locativ.

Recurentul a invocat că prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 nu acordă în mod automat dreptul la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

Încasarea sumei de 15000 lei, cu titlu de prejudiciu moral este neîntemeiată, nejustificată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 2 aprilie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 19 aprilie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după

parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari